

Kaj Andresen: De mange nye problemer vedrørende undervisning og opdragelse, som er vokset frem gennem de senere år, stiller stigende krav til folkeskolens lærere og deres uddannelse. Da det er en snes år siden, vi fik den sidste seminarielov, er det naturligt, at vi nu står overfor en revision. Ikke mindst medfører gennemførelsen af 1937-loven med dens øgede krav til lærerne et voksende behov for en ny seminarielov.

Der er blevet set hen til kommissionsforslaget med store forventninger, og det glæder mig, at den højtærede undervisningsminister så hurtigt efter sin tiltræden har fremsat lovforslag.

Jeg vil på mit partis vegne give tilslutning til de principper, der er nedlagt i det foreliggende lovforslag, hvis afsnit om den 4-årige almindelige læreruddannelse vel er det vigtigste. De 3 hovedproblemer her er optagelsesprøven, fagdelingen og eksamensformen. Lovforslaget tilsigter for det første at gennemføre en skærpet optagelsesprøve, så eleverne møder med bedre forudsætninger for en videregående udvikling og iøvrigt et mere ensartet arbejdsgrundlag, for det andet en fordeling i faggrupper, så alle folkeskolens fag indgår i planen, ligesom der gives plads for friere undervisning og friere arbejdsformer, og for det tredje en betydelig lempelse af den eksisterende eksamensform, så eksamen ikke mere kan blive en hemsko for undervisningens friere tilrettelæggelse.

Hvad hovedlinierne i lovforslaget angår, synes jeg, at ministeren står overordentlig stærkt, og at lovforslaget er saglig godt underbygget. Det drejer sig her om opfyldelsen af ønsker, som bl. a. Danmarks Lærerforening længe har næret i forbindelse med en revision af læreruddannelsen, og synspunkterne er dem, flertallet i kommissionen, måske med mindre forskelle i formuleringen, er kommet til. Jeg medgiver gerne nyordningen mit partis anbefaling. Spørgsmålet om optagelsesbetingelserne har, hver gang seminariet uddannelsen har været til debat, givet anledning til store meningsforskelle. Skal vi have bestemte eksamenskrav som grundlag for optagelse på seminariet, eller hvilke andre krav skal der stilles? I denne debat indgår altid som et vigtigt led manden fra ploven, manden, der ikke har nogen eksamen, men som på et eller andet tidspunkt får lyst til at forlade

ploven, værkstedet, fabrikken eller anden virksomhed for at begynde et lærerstudium. Det er rigtigt, at der fra seminarierne i tidens løb er udgået adskillige dygtige lærere, som kom fra det praktiske liv. Det er uden tvivl også rigtigt, at mennesker i det hele taget i det praktiske liv kan tilegne sig egenskaber og erfaringer, som kan komme dem til nytte efter den mere teoretiske uddannelse. Det gælder ikke alene læreruddannelsen, men også andre områder. Det kunne også gælde gymnasiet lærere eller de mennesker, der senere kommer ind i administrationen. Jeg tror ikke, det i det lange løb er muligt at forhindre en udbygning af læreruddannelsen, fordi man ikke vil stille de nødvendige krav til elevernes forudsætninger ved optagelsen. Skal manden fra ploven hjælpes, må det ske ad anden vej og ikke gennem sænkning af standarden. Bestemmelserne i lovforslaget herom betegner efter min opfattelse et stort fremskridt, især når de sammenholdes med bemærkninger i kommissionsbetænkningen, hvor der konstateres enighed om, at kravene ved optagelsesprøven bør svare til realeksamenskrav.

Den margin, der her er for de dygtige unge, som kommer fra det praktiske liv, er angivet i afsnittet om de to højskoleophold, som sammen med en lettere prøve kan give adgang til seminariet. Måske burde den fremgå med større tydelighed af selve lovteksten. Af mange grunde ville det være af værdi, om man kunne læse sig til de til enhver tid gældende optagelseskrav direkte i loven. I hvert fald er det min opfattelse, at de krav, der stilles, må fastlægges for et vist åremål ad gangen.

En interessant nydannelse i lovforslagets afsnit om optagelsesprøven er den såkaldte egnethedsprøve. Jeg betragter den som et absolut fremskridt, selvom jeg ser de vanskeligheder, der kan være ved at give den den rigtige form. Erhvervsvejledning er allerede i vid udstrækning taget i brug: intelligensprøver, psykotekniske prøver, samtaler, for derigennem at få et alsidigt billede af de unges evner. Det fremgår af kommissionsbetænkningens bilag, at forsøg i den retning allerede har fundet sted på enkelte seminarier, og forhåbentlig vil man, efterhånden som lovforslagets bestemmelser føres ud i livet, gøre erfaringer på alle seminarier,